

Kritisk Juss Utgitt av Rettspolitisk Forening
St. Olavs gt. 29, 0166 Oslo

Redaktør:

Stipendiat Jens Petter Berg tlf./fax (a) 22 85 00 79 / 22 85 01 02
Institutt for rettsinformatikk, UiO e-post: j.p.berg@jus.uio.no
tlf. (p) 22 71 20 84

Redaksjonsmedlemmer:

Festekonsulent Martin Blåkra tlf./fax (a) 22 24 53 91 / 22 24 27 25
Justisdepartementet, tlf. (p) 22 38 08 99
straffelovskommisjonens sekretariat

Dommerfullmektig Camilla Wohl Sem tlf./fax (n) 61 25 30 00 / 61 26 08 36
Sær-Godbrandsdal sørenskriverembete tlf. (p) 61 25 07 83

Bynettsdommer Øivind Øsberg tlf./fax (n) 22 03 53 16 / 22 03 52 09
Oslo byrett tlf. (p) 22 43 66 68

I Bergen:

Fakultetsbibliotekar Halvor Kongshavn tlf./fax (a) 55 58 95 25 / 55 58 95 22
Det juridiske fakultetsbibliotek, UiB e-post: halvor.kongshavn@ub.uib.no
tlf. (p) 55 32 10 87

I Tromsø:

Forsker Ann-Grete Johansen tlf./fax (a) 77 64 41 94 / 77 64 47 75
Institutt for rettsvitenskap, UiT e-post: annsg@irv.uib.no
tlf. (p) 77 67 62 37

Medlemskontingent: 1995 (inkl. abonnement på *Kritisk Juss*): Kr 200 for kandidater, kr 100 for studenter, Kun abonnement (må legges for hel åring): Kr 175 for personlige abonnenter, for institusjoner, foretak etc. Kr 250. Lassalgspris, Kr 65. Innbetalingskontoer for kontingent og abonnement: postgiro 0806 22 28807 eller bankgiro 1600 21 32552.

Kritisk Juss utgis 4 ganger årlig. Foreningens medlemmer får tidsskriftet gratis tilsendt. Abonnement legges ved henvedelse til Rettspolitisk Forening på desses adresse. Nemmere opplysninger om innmelding og abonnementstegning kan fås hos foreningens sekretær, se 3. overslagside.

Kontre meningsuttrykk eller lengre debatinnlegg, bekjemfninger, artikler, og i sær manuskripter som protenderer å ha en juridisk profil, mottas med takk av redaksjonen på foreningens adresse. Humor før inlegg etc. yes ikke, da utgivelsen av *Kritisk Juss* et idealistisk prosjekt. Det er gis 25 sentrykk for hvert for lengst innlegg, og 10 sentrykk for kontore. Etter at et innsendt manuskript er satset til trykking, vil manuskriptforfatteren få nærmere instruksjoner om typografisk utforming, est. Størrelse og littaturhetsvisnings teknikk osv.

Omslagdesign & om brekking: Nilli Grader Design, Bror Westblad. Tegner: Anders Galtung.
Trykk: Trygve Trykk AS, Oslo. ISSN 0804-7375

Lov om yrkesskadeforsikring – noen erfaringer

Av Jan Arhaug*

1. Innledning – kort om bakgrunnen for yrkesskadeforsikringsloven

Inntil 1976 stod den dagjeldende § 11–12 i folketrygdloven (ftr) i praksis i veien for at arbeidstaker fremlært erstatningskrav mot arbeidsgiver som følge av yrkeskade. Arbeidstaker kunne bare tilkjennes erstatning dersom arbeidsgiver personlig hadde forvoldt en skade ved en forsettlig eller grovt uaktsom handling, jf bestemmelsernes punkt 2 c). En juridisk person (eks bedrift) kunne også bli holdt ansvarlig etter disse regler. Ansvarsbegrensningen for arbeidsgivere ble imidlertid opphevet med virkning fra 1 juli 1976, lovtetisk ved oppheving av den nevnte bestemmelse i ftr (se lov av 13 februar 1976 nr 1). Dette betød at arbeidstaker ble erstatningsrettlig vernet for de skader han ble påført som følge av at arbeidsgiver, eller noen av arbeidsgivers ansatte, opptrådte uaktsom under utøvelsen av sitt arbeid, jf skaderstatningsloven (skl) kap 2. I en viss utstrekning kunne slike skader også bli dekket av det ulovfestede objektive ansvaret. Det kunne imidlertid være vanskelig for en arbeidstaker å fremmøte et erstatningskrav overfor arbeidsgiver etter de alminnelige erstatningsrettelige regler. Dette fordi en som oftest måtte sannsynliggjøre uaktsomhet, noe som (ikke minst) kunne føre til konflikter på arbeidsplassen. I tillegg ville en forfølgning av krav etter de alminnelige erstatningsregler ofte førtone seg som tid- og ressurskrevende for givrig.

Yrkesskadestatningslovutvalget¹ ble oppnevnt ved kgl res i september 1981. Utvalget skulle vurdere rettsstøtten, og komme med forslag til eventuelle lovendringer. I forbindelse med oppnevningen uttalte Justisdepartementet at det ville være «naturlig å vurdere en tvungen forsikringsordning direkte til fordel for de skadelidte uavhengig av om det foreligger noe personlig erstatningsansvar». En slik tvungen forsikringsordning med objektivt erstatningsrettlig vern ble også resultatet

* Jan Arhaug (født 1968) er cand jur og arbeider ved Norsk Forsikringsservice AS i Oslo.

¹ Yrkesskadestatningslovutvalget avgjorde sin utredning i februar 1988, trykt som NOU 1988:6 Erstatning og forsikring ved yrkesskade. Lovforslaget er trykt som OI prp nr 44 (1988–89).